

HRVATSKI ARHIV WEBA

Hrvatski arhiv weba (HAW) zbirka je odabranih sadržaja preuzetih s interneta i pohranjenih na računalnom poslužitelju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (NSK). Njegova je svrha preuzimanje i trajno čuvanje publikacija s interneta kao dijela hrvatske kulturne baštine. Publikacije se za arhiviranje odabiru prema zadanim kriterijima NSK (<http://haw.nsk.hr/>).

The screenshot displays the HAW website interface. At the top, the title 'Hrvatski arhiv weba' and the institution 'Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu' are visible. A navigation menu includes 'Naslovnica', 'O arhivu weba', 'Za nakladnike', 'Dokumenti', and 'Harvestiranje'. A search bar is active with the query 'Geodetski fakultet' and the filter 'Naslov'. The search results show one entry: 'Geodetski fakultet' with a magnifying glass icon and the URL 'www.geof.unizg.hr/'. Below the search bar, there are links for 'Primjerci' and 'Vremenska crta'. A sidebar on the left lists 'Zadnjih 5 arhiviranih' with items like 'Sveučilište Sjever', 'Gradsko kazalište Zorin dom', and 'Dolce vita'.

NSK zajedno sa Sveučilišnim računskim centrom izgrađuje arhiv od 2004. Sustav je izgrađen na konceptu selektivnog pobiranja javno dostupnih sadržaja. Do studenoga 2013. arhivirano je više od 5000 naslova, a veličina cijelog arhiva je 6,1 TB.

Pretraživati se može po naslovu, ključnim riječima i URL-u. Izabere li se Naslov i upiše Geodetski fakultet, tražilica pronade jedan naslov s dva arhivirana primjera (vidi sliku). Klikne li se na Geodetski fakultet ili Primjerci, dobije se mogućnost uvida u dva pronađena primjerka. Oba se odnose na Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Prvi je preuzet 8. travnja 2005., a drugi 8. srpnja 2009. To omogućuje usporedbu sadržaja i oblikovanja web-stranica Geodetskog fakulteta iz 2005. i 2009. s današnjim njihovim sadržajem i oblikovanjem. Dok su na stranicama iz 2005. sve poveznice aktivne, na stranicama iz 2009. nažalost mnoge poveznice nisu aktivne. Npr. u stupcu O nama dostupna je jedino poveznica Znanstveni projekti. To stoga što, kako piše u stupcu Harvestiranje, arhivska kopija nije uvijek jednaka originalu jer poberivost nekog web sjedišta izravno ovisi o načinu na koji se rabe pojedine tehnologije prilikom izrade sjedišta. Do istog rezultata dođe se izabere li se URL i upiše www.geof.unizg.hr.

Treba naglasiti da se do 2011. kada je uvedeno harvestiranje radi o selektivno arhiviranom sadržaju što znači da je učestalost arhiviranja određenog sadržaja odredila NSK prema važnosti sadržaja za širu korisničku zajednicu te važnosti promjena građe u sadržajnom i tehničkom smislu.

Harvestiranje domene je postupak kada se jednom godišnje pobire (harvestira) javno dostupan sadržaj s hrvatskog web-prostora na domeni .hr. S harvestiranjem domene .hr

započelo se 2011. godine. Klikne li se na Harvestiranje i upiše u tražilicu www.geof.unizg.hr dobiva se podatak da je taj URL arhiviran tri puta počevši od 25. srpnja 2011. Uvid u stranice dobiva se klikom na označeni datum na priloženom kalendaru. Na vremenskoj skali pri vrhu stranice vidi se da je sljedeće pobiranje izvršeno u prosincu 2012. Klikom na taj podatak dobiva se uvid u stranice od 21. prosinca 2012. Na isti način dobije se da je treće pobiranje izvršeno 21. prosinca 2013.

Pretražuje li se po ključnim riječima i upiše *geodezija* dobiva se više od 20 000 datoteka u kojima se spominje geodezija. Za ilustraciju navodimo neka web-sjedišta koja sadrže datoteke s geodetskim sadržajima: Portal za graditeljstvo, Geografija.hr, Istrapedia, Šibenski portal, Posao.hr, infoTrend, Uređena zemlja, Suvremena.hr, Tehnički muzej, Matica hrvatska, Hrvatski informativni centar.

Nedjeljko Frančula